

## **Dôvodová správa**

### **k Určeniu volebných obvodov pre voľby do orgánov Košického samosprávneho kraja, počtu poslancov v nich, sídla Volebnej komisie Košického samosprávneho kraja a sídiel obvodných volebných komisií**

Predložený návrh na určenie volebných obvodov vychádza z legislatívnej úpravy zákona č. 180/2014 Z. z. o podmienkach výkonu volebného práva a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorým je upravená organizácia volieb do orgánov samosprávnych krajov. Voľby do orgánov samosprávnych krajov sa konajú v posledných 21 dňoch ich volebného obdobia. Voľby vyhlasuje predseda Národnej rady Slovenskej republiky, pričom určí deň volieb najneskôr 110 dní pred dňom ich konania. V čase prípravy tohto materiálu predseda Národnej rady Slovenskej republiky ešte voľby do orgánov samosprávnych krajov nevyhlásil. V prípade ich vyhlásenia v lehote do 29. júna 2026, kedy sa koná zasadnutie Zastupiteľstva Košického samosprávneho kraja, bude Rozhodnutie o vyhlásení volieb doložené ako príloha tohto materiálu.

Podľa § 134 ods. 1 zákona č. 180/2014 Z. z. sa utvoria v samosprávnom kraji jednomandátové volebné obvody alebo viacmandátové volebné obvody, v ktorých sa volia poslanci zastupiteľstva pomerne k počtu obyvateľov samosprávneho kraja. Podľa § 134 ods. 4 citovaného zákona pre voľby predsedu tvorí každý samosprávny kraj jeden jednomandátový volebný obvod. Volebné obvody, v ktorých sa budú voliť poslanci zastupiteľstva sa musia vytvárať tak, aby počet poslancov bol primeraný počtu obyvateľov, a aby poslanec v ktoromkoľvek volebnom obvode zastupoval približne rovnaký počet obyvateľov. Podľa § 11 ods. 1 zákona č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov v znení neskorších predpisov zastupiteľstvo určí počet poslancov na celé volebné obdobie v pomere 12 000 až 15 000 obyvateľov na jedného poslanca. Na základe uvedeného počet poslancov v samosprávnom kraji môže byť určený v rozpätí od 52 do 65 poslancov. V zmysle uvedenej právnej úpravy sa navrhuje Zastupiteľstvu Košického samosprávneho kraja určiť počet poslancov na nasledujúce volebné obdobie v počte 58, to znamená navýšenie počtu poslaneckých mandátov o 1 mandát vo volebnom obvode Gelnica.

Zdrojom pre určenie počtu poslancov v zastupiteľstve a vo volebných obvodoch sú údaje Štatistického úradu Slovenskej republiky k 1. januáru 2026. Celkový počet trvalo bývajúcего obyvateľstva Košického samosprávneho kraja je 777 933 obyvateľov so stavom k 1. januáru 2026. Krajský priemer počtu obyvateľov na jeden poslanecký mandát je 13 412,64. Pri určení počtu poslancov zastupiteľstvo prihliada na to, aby počet poslancov vyhovoval potrebám rozhodovania o dôležitých otázkach patriacich do kompetencie zastupiteľstva.

Pri určení počtu volebných obvodov, ich hraníc a počtu v nich volených poslancov sa Košický samosprávny kraj zaoberal aj podnetom verejného ochrancu práv na zabezpečenie rovnosti aktívneho a pasívneho volebného práva a pre volebné obdobie rokov 2026 – 2030 sa zastupiteľstvu na schválenie predkladá návrh, v ktorom sú utvorené volebné obvody tak, aby spĺňali ústavné a zákonné kritériá a neprekračovali maximálnu 25 % prípustnú odchýlku priemerného počtu obyvateľov pripadajúcich na jedného poslanca zastupiteľstva medzi volebnými obvodmi v rámci samosprávneho kraja. V tých volebných obvodoch, kde pomerný počet obyvateľov bol v súlade so zákonnými limitmi návrh kopíruje územnosprávne členenie Košického kraja. Aby sa zabezpečila rovnosť aktívneho aj pasívneho volebného práva vo volebných obvodoch Gelnica, Košice-okolie, Michalovce a Sobrance, bolo nutné hranice volebných obvodov upraviť. Na základe konsenzu poslancov reprezentujúcich jednotlivé volebné obvody sa navrhuje z volebného obvodu Košice-okolie presunúť do volebného obvodu

Gelnica obce Medzev, Vyšný Medzev a Štós a z volebného obvodu Michalovce sa navrhuje presunúť do volebného obvodu Sobrance obce Hnojné, Jovsa, Kusín, Poruba pod Vihorlatom a Závadka. Vo volebnom obvode Gelnica sa navrhuje navýšiť počet mandátov z 2 na 3. Navrhovaná úprava hraníc volebných obvodov rešpektuje historickú a geografickú blízkosť obcí susediacich volebných obvodov a začlenenie obcí v mikroregióne. Celkový počet volebných obvodov sa navrhuje v počte 11.

Pri určení sídla volebnej komisie samosprávneho kraja sa odporúča, aby jej sídlo bolo v budove Úradu Košického samosprávneho kraja, Námestie Maratónu mieru 1, Košice. Sídla obvodných volebných komisií sa odporúča určiť v budovách okresných úradov, okrem miest Gelnica a Sobrance, a to z dôvodu zabezpečenia bezproblémového priebehu zisťovania a spracovania výsledkov v spojených voľbách. Sídlo obvodnej volebnej komisie vo volebnom obvode č. 6 (Gelnica) a č. 9 (Sobrance) sa navrhuje určiť na Gymnázium a Strednej odbornej školy techniky a služieb, SNP 1, Gelnica a Gymnázium a Strednej odbornej školy obchodu a služieb, Námestie Slobody 12, Sobrance.

Zapisovateľa volebnej komisie samosprávneho kraja a zapisovateľov obvodných volebných komisií vymenúva a odvoláva predseda Košického samosprávneho kraja.

Košice 16. 06. 2026

**Prílohy:**

Príloha č. 1 Tabuľka - Určenie počtu volebných obvodov a počtu v nich volených poslancov

Príloha č. 2 Mapový podklad - grafické znázornenie volebných obvodov Gelnica a Košice-okolie s vyznačením obcí, ktoré sa navrhujú presunúť

Príloha č. 3 Mapový podklad - grafické znázornenie volebných obvodov Sobrance a Michalovce s vyznačením obcí, ktoré sa navrhujú presunúť